

ОГЛЯД
ЗАКОНОДАВСТВА
ТА СУДОВОЇ
ПРАКТИКИ

ЗМІНИ
У ЗАКОНАХ

Лютий 2018 р.

СУДОВА
ПРАКТИКА

АНАЛІТИКА

АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ

У ВИПУСКУ:

У випуску:	2
ЗМІНИ ДО НОРМАТИВНИХ АКТІВ	3
<i>Нацбанк підвищив облікову ставку до 17% річних</i>	3
<i>Підписано Закон про фінаудит</i>	3
<i>Оновлено перелік населених пунктів у зоні АТО</i>	3
<i>Новий Порядок нагляду за реєстрацією акціонерів</i>	3
<i>Затверджено Порядок надання розстрочення сплати ПДВ</i>	4
Роз'яснення контролюючих органів	5
Податок на прибуток підприємств	5
<i>Чи коригувати фінрезультат при списанні дебіторської заборгованості у випадку мирової угоди</i>	5
<i>Резидент погасив вексель нерезидента з дисконтом: чи буде податок на репатріацію</i>	6
<i>Сторона контрольованої операції змінила протягом року назву: як відобразити в Звіті про КО</i>	6
<i>Щодо зарахування попередньо сплачених дивідендних авансів у зменшення податку на прибуток</i>	6
ПДВ	6
<i>За одним договором постачається декілька послуг - скільки виписати ПН</i>	6
<i>Постачаємо послуги з використанням матеріалів: чи виділяти матеріали в ПН</i>	7
<i>Заповнення ПН при постачанні послуг користування програмним забезпеченням</i>	7
<i>ПДВ наслідки при списанні (ліквідації) МНМА</i>	7
<i>Постачаємо послуги, пов'язані з програмною продукцією: що в ПДВ-обліку</i>	7
<i>Після сплати авансу минуло 1095 днів: зменшуємо податковий кредит</i>	8
ПДФО	8
<i>Оподаткування подарунків ПДФО</i>	8
<i>Роботодавець оплачує вартість отриманих працівником медичних послуг: без ПДФО та ЄСВ</i>	9
<i>Із відпустки у відрядження: що з витратами на проїзд</i>	9
<i>У договорі купівлі-продажу є і оціночна вартість, і договірна ціна: що вказувати у ф. 1ДФ</i> ...	10
<i>Атестація працівників коштом роботодавця: чи бути ПДФО</i>	10
Інші рзяснення	10
<i>Режим роботи каси підприємства не співпадає з режимом роботи підрозділу: як оприбуткувати готівку</i>	10
<i>Чи потрібен РРО ФОПу, що надає інформаційні послуги через Інтернет</i>	11
<i>Суміщення можливе тільки за вакантними посадами</i>	11
<i>Як обліковувати ремонт двигуна авто</i>	11
<i>Внесок до статутного фонду, що перевищує 50 тис. грн, здійснюємо через банк</i>	12
Судова Практика	12
<i>Як після скасування незаконного анулювання ПДВ-реєстрації, повернути залишок коштів на ПДВ-рахунок</i>	12
<i>Якщо єдинник отримав непідтверджені надходження на підприємницький рахунок, то такі суми необхідно включати в дохід</i>	13
<i>Відсутність ТТН не вказує на фіктивність операції</i>	13
<i>Списуєте грошову кредиторку - коригуйте податковий кредит</i>	13

ЗМІНИ ДО НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Нацбанк підвищив облікову ставку до 17% річних

Підвищення облікової ставки НБУ пояснює відсутністю суттєвих ознак послаблення інфляційних ризиків. Підвищення облікової ставки на 1% спрямоване на зниження споживчої інфляції до цільового рівня в середньостроковій перспективі.

Нагадаємо, останнє підвищення ставки НБУ було в січні 2018го та становило 16% річних.

Розмір облікової ставки НБУ на рівні 17% річних діє з 2 березня 2018 року.

Підписано Закон про фінаудит

Закон визначає правові засади аудиту фінансової звітності, здійснення аудиторської діяльності в Україні, врегульовує відносини, що виникають при її здійсненні, та приводить норми національного законодавства у сфері аудиторської діяльності у відповідність із законодавством Європейського Союзу.

Цим Законом передбачається:

- створення Органу суспільного нагляду (складатиметься з Ради нагляду за аудиторською діяльністю та Інспекції із забезпечення якості), який здійснюватиме контроль за якістю аудиторських послуг, що надаються підприємствам, які становлять суспільний інтерес;

- підвищення вимог до аудиторів, що надаватимуть послуги підприємствам, які становлять суспільний інтерес,

- запровадження механізму фінансування діяльності Органу суспільного нагляду та Аудиторської палати України, на підставі сплати суб'єктами аудиторської діяльності фіксованого та відсоткового внесків від вартості кожного договору обов'язкового аудиту;

- встановлення нового порядку атестації аудиторів, для забезпечення гарантій високого рівня їх знань;

- запровадження механізму страхування професійної відповідальності аудиторів перед третіми особами.

Відповідно до норм Закону пропонується створити Аудиторську палату України, як професійну самоврядну організацію, яка забезпечуватиме реалізацію значної частки функцій з регулювання професійної діяльності аудиторів. Також буде скорочено кількість реєстрів з п'яти до одного та створено єдиний реєстр аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, у зв'язку з чим буде зменшено витрати аудиторських компаній на навчання та сертифікацію в різних регуляторних органах.

Закон набирає чинності з 1 січня 2018 року та вводиться в дію з 1 жовтня 2018 року, крім положення, що стосується змін до КпАП, яке набирає чинності через 12 місяців з дня набрання чинності цим Законом.

[Закон України № 2258-VIII «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».](#)

Оновлено перелік населених пунктів у зоні АТО

КМУ вніс зміни до переліку населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та переліку населених пунктів, що розташовані на лінії зіткнення.

Документом, зокрема, уточнено даний перелік. Рішення прийняте, в тому числі, у зв'язку з перейменуванням окремих населених пунктів і районів.

[Розпорядження КМУ від 07.02.2018р. №79-р.](#)

Новий Порядок нагляду за реєстрацією акціонерів

Порядок визначає процедуру здійснення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (далі - Комісія) нагляду за реєстрацією акціонерів, проведенням загальних зборів, голосуванням та підбиттям його підсумків. Представники Комісії - працівники Комісії, з яких формується контрольна група (керівник та члени контрольної групи) для здійснення нагляду за реєстрацією акціонерів (іх

представників), проведенням загальних зборів, голосуванням та підбиттям його підсумків на загальних зборах акціонерних товариств (далі – Нагляд).

Посадові особи акціонерного товариства, та/або особи, уповноважені на скликання загальних зборів, проведення реєстрації акціонерів (їх представників), проведення загальних зборів, голосування та підбиття його підсумків на загальних зборах акціонерних товариств, та/або представники депозитарної установи, та/або акціонери (їх представники) попереджаються керівником контрольної групи про їх зобов'язання:

- забезпечити вільний доступ Представників Комісії до місця проведення Нагляду, документів та іншої інформації, необхідних для проведення Нагляду та складання звіту про результати нагляду за реєстрацією акціонерів, проведенням загальних зборів, голосуванням та підбиттям його підсумків;

- надавати документи (належним чином засвідчені копії), виписки, витяги з документів та іншу інформацію, необхідну Представникам Комісії при здійсненні Нагляду.

Рішення НКЦПФР від 19.12.2018р. №904

Затверджено Порядок надання розстрочення сплати ПДВ

Із 1 січня 2018 року набрали чинності зміни до Податкового кодексу щодо розстрочення сплати ПДВ при ввезенні на митну територію України обладнання за переліком згідно з п. 65 підрозділу 2 р. ХХ «Перехідні положення» ПКУ, яке ввозиться платником податку для власного виробництва на території України.

Розстрочення надається на термін, зазначений у заяві платника податку, але не більше 24 календарних місяців без нарахування процентів, пені та штрафів, визначених ПКУ.

Розстрочення не надається, якщо обладнання має походження з країни, визнаної Україною державою-окупантом та/або державою-агресором по відношенню до України, ввозиться з території такої країни

та/або з тимчасово окупованої території України.

Для реалізації права платників податків на отримання розстрочення сплати ПДВ Кабінет Міністрів України прийняв постанову «Про затвердження Порядку надання розстрочення сплати податку на додану вартість та застосування забезпечення виконання зобов'язань під час ввезення на митну територію України обладнання для власного виробництва на території України» від 07.02.2018 р. № 85, яка набрала чинності з дня її опублікування 21.02.2018. Зазначений Порядок визначає процедуру надання розстрочення сплати ПДВ та застосування забезпечення виконання зобов'язань під час ввезення на митну територію України з помещенням у митний режим імпорту обладнання.

Для отримання розстрочення сплати ПДВ платник податку подає до митниці ДФС:

- заяву за встановленою формою;
- документи, передбачені ст. 335 Митного кодексу України;
- бізнес-проект, бізнес-план або інший документ, у якому зазначено технологічний процес з економічними розрахунками та очікувані результати діяльності;

- наявні висновки державних органів, експертних установ, організацій, державні стандарти і стандарти підприємства, технічні умови, технічну документацію, документи, що підтверджують наявність виробничих потужностей, приміщень.

Рішення про надання розстрочення сплати ПДВ приймається митницею ДФС за рекомендацією комісії протягом 10 робочих днів з дати надходження заяви. У разі, якщо сума податку, заявлена до розстрочення, становить понад 1 млн. грн, рішення приймається за погодженням з Головою ДФС протягом 25 робочих днів з дати надходження заяви.

Платник податку, який отримав рішення:

- сплачує перший платіж під час митного оформлення обладнання та надає на залишок суми податку забезпечення виконання зобов'язань або банківську

гарантію, видану відповідно до законодавства;

- щомісяця у строк, встановлений у рішенні, сплачує розстрочені суми ПДВ з поданням додаткової митної декларації, в якій зазначаються відомості про митну вартість обладнання, визначену на дату поміщення такого обладнання у митний режим імпорту;

- щомісяця не пізніше наступного робочого дня за днем сплати частини розстроченої суми податку подає до головного управління ДФС в області, м. Києві, Офісу великих платників податків ДФС звіт про цільове використання обладнання, ввезеного на митну територію України для власного виробництва на території України;

- має право достроково сплатити розстрочену суму податку.

Протягом найближчого часу будуть створені відповідні комісії та розпочата процедура надання розстрочень.

[Повідомлення на офіційному веб-сайті ДФСУ](#)

РОЗ'ЯСНЕННЯ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ

Податок на прибуток підприємств

Чи коригувати фінрезультат при списанні дебіторської заборгованості у випадку мирової угоди

Порядок коригування фінрезультату до оподаткування на різниці, які виникають при формуванні резервів (забезпечень), у тому числі резервів сумнівних боргів, визначено ст.139 ПКУ.

Відповідно до пп.139.2.1 ПКУ фінрезультат до оподаткування збільшується:

- на суму витрат на формування резерву сумнівних боргів відповідно до П(С)БО або МСФЗ;

- на суму витрат від списання дебіторської заборгованості понад суму резерву сумнівних боргів.

Відповідно до пп.139.2.2 ПКУ фінрезультат до оподаткування зменшується:

- на суму коригування (зменшення) резерву сумнівних боргів, на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування відповідно до П(С)БО або МСФЗ;

- на суму списаної дебіторської заборгованості (у т.ч. за рахунок створеного резерву сумнівних боргів), яка відповідає ознакам, визначеним пп.14.1.11 ПКУ).

Достатньою умовою для визнання заборгованості безнадійною відповідно до вимог пп.«з» пп.14.1.11 ПКУ є наявність постанови господарського суду про визнання боржника банкрутом, прийнятої у судовому засіданні за участі сторін, або припинення юридичної особи, що підтверджується записом у Єдиному державному реєстрі про державну реєстрацію припинення юридичної особи.

Згідно з п.1 ст. 77 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 14.05.1992р. №2343-ХІІ (далі — Закон №2343) під мировою угодою у справі про банкрутство розуміється домовленість між боржником і кредиторами стосовно відстрочки та/або розстрочки, а також прощення (списання) кредиторами боргів боржника, яка оформляється шляхом укладення угоди між сторонами.

З прийняттям рішення про укладення мирової угоди припиняється дія процедур розпорядження майном боржника, санкції та ліквідації (п.8 ст.77 Закону №2343).

Крім того, факт затвердження господарським судом мирової угоди є підставою для припинення провадження у справі про банкрутство (п.п.6-7 Закону № 2343). У разі затвердження мирової угоди господарський суд закриває провадження у справі про банкрутство (пп.5 п.1 ст.83 Закону №2343).

Таким чином, на підставі ухвали господарського суду, якою затверджено мирову угоду, платник розраховує суму додаткового податкового зобов'язання щодо сплати заборгованості, яка підлягає погашенню. Фінансовий результат до оподаткування збільшується на суму списаної

за мировою угодою дебіторської заборгованості. При цьому зменшення фінансового результату на суму такої дебіторської заборгованості не здійснюється.

*ІПК Офісу великих платників податків
ДФС від 26.01.2018р. №299/ІПК/28-10-01-03-11*

Резидент погасив вексель нерезидента з дисконтом: чи буде податок на репатріацію

Дохід нерезидента - векселедержателя, який придбав вексель у іншого нерезидента, у вигляді суми дисконту за таким векселем при його погашенні резидентом підлягає оподаткуванню відповідно до пп.141.4.2 ПКУ як інші доходи нерезидента, із джерелом походження з України (аб."й" пп.141.4.1 ПКУ).

Резидент або постійне представництво нерезидента, що здійснюють на користь нерезидента або уповноваженої ним особи (крім постійного представництва нерезидента на території України) будь-яку виплату з доходу з джерелом його походження з України, отриманого таким нерезидентом від провадження господарської діяльності (у тому числі на рахунки нерезидента, що ведуться в національній валюті), утримують податок з таких доходів, зазначених у пп.141.4.1 ПКУ, за ставкою в розмірі 15% (крім доходів, зазначених у пп.141.4.3 - 141.4.6 ПКУ) їх суми та за їх рахунок, який сплачується до бюджету під час такої виплати, якщо інше не передбачено положеннями міжнародних договорів України з країнами резиденції осіб, на користь яких здійснюються виплати, що набрали чинності (пп.141.4.2 ПКУ).

*ІПК ДФС від 18.08.2017р.
№1675/6/99-99-15-02-02-15/ІПК*

Сторона контрольованої операції змінила протягом року назву: як відобразити в Звіті про КО

Платник податку на прибуток у графі 2 "Загальні відомості про контрольовані операції" Звіту про контрольовані операції у одному рядку **через кому зазначає старе і нове найменування** особи - сторони контрольованої операції, яка протягом року

змінила свою назву та адресу, за умови, що не змінився код особи.

У графі 4 Звіту "Загальні відомості про контрольовані операції" зазначається загальна сума контрольованих операцій з цим контрагентом.

*ІПК ДФС від 13.02.2018р.
№600/6/99-99-15-02-02-15/ІПК*

Щодо зарахування попередньо сплачених дивідендних авансів у зменшення податку на прибуток

Якщо у платника податків за підсумками 2017 року або майбутніх періодів виникає позитивне значення податкових зобов'язань з податку на прибуток, то він має право зменшити таку суму на суму авансового внеску, попередньо сплаченого протягом минулого звітного періоду, що перевищує суму нарахованого податкового зобов'язання підприємством - емітентом корпоративних прав за минулі (звітні) періоди до повного його погашення.

Сума нарахованого та сплаченого авансового внеску у зв'язку із виплатою дивідендів відображається у рядку 16.4 Додатка ЗП до рядка 16 ЗП "Зменшення нарахованої суми податку" декларації з податку на прибуток підприємств.

*ІПК ДФС від 31.01.2018р.
№370/6/99-99-15-02-02-15/ІПК*

ПДВ

За одним договором постачається декілька послуг - скільки виписати ПН

У випадку надання покупцю декількох видів послуг одночасно протягом одного дня у межах однієї цивільно-правової угоди постачальнику необхідно при складанні податкових накладних враховувати вимоги п.201.7 ПКУ та умови господарських договорів у частині їх оплати (попередньої оплати), повного/часткового постачання тощо.

Отже, у випадку надання кількох послуг протягом одного дня у межах одного і того ж договору одночасно постачальником

складається одна податкова накладна з відображенням окремими рядками номенклатури всіх поставлених послуг, але **не буде вважатися помилкою складання окремих податкових накладних на кожну з таких послуг.**

*ІПК ДФСУ від 29.01.2018р.
№ 309/6/99-99-15-03-02-15/ІПК*

Постачаємо послуги з використанням матеріалів: чи виділяти матеріали в ПН

Продавець при постачанні послуг з використанням матеріалів, що застосовуються у процесі виконання таких послуг, складає податкові накладні з урахуванням умов цивільно-правової угоди.

Якщо цивільно-правова угода передбачає виконання робіт, а вартість матеріалів включена у вартість робіт, то у податковій накладній вказують номенклатуру та код згідно з ДКПП виконуваної роботи. При цьому номенклатура матеріалів, що використовуються, та їх коди згідно з УКТ ЗЕД у такій накладній не зазначається.

Якщо ж відповідно до цивільно-правової угоди відбувається постачання матеріалів/обладнання та виконання робіт з їх технічного обслуговування, то, крім переліку виконуваних робіт (з кодами послуг згідно з ДКПП на них), необхідно вказувати і номенклатуру використаних матеріалів (із зазначенням їх коду згідно з УКТ ЗЕД).

*ІПК ДФСУ від 01.02.2018р.
№398/6/99-99-15-03-02-15/ІПК*

Заповнення ПН при постачанні послуг користування програмним забезпеченням

Підприємство згідно ліцензійного договору надає в користування замовнику розроблене ним програмне забезпечення. При цьому замовнику передається право користування програмним забезпеченням без можливості його тиражування, перепродажу та передачі третім особам у користування.

Оскільки підприємство здійснює постачання програмної продукції, то при складанні податкових накладних за такими операціями у графі 3.1 податкової накладної слід зазначити умовний код товару — 00502.

Цей умовний код для програмної продукції визначений в Довіднику умовних кодів товарів, які відсутні в УКТ ЗЕД, (опубліковано на офіційному веб-сайті ДФСУ).

При складанні податкових накладних за операціями з постачання на митній території України програмної продукції вказаний умовний код зазначається як для програмної продукції, розробленої за межами митної території України і ввезеної на митну територію України, так і для програмної продукції, розробленої на митній території України та поставленої на такій території.

*ІПК ДФСУ від 12.02.2018р.
№563/6/99-99-15-03-02-15/ІПК*

ПДВ наслідки при списанні (ліквідації) МНМА

У разі списання малоцінних необоротних матеріальних активів (далі — МНМА) такі МНМА не можуть бути використані у межах господарської діяльності платника податку.

Отже при списанні МНМА, придбаних з ПДВ для використання в оподатковуваних операціях (для списання МНМА, придбаних або виготовлених до 01.07.2015, — у разі, якщо під час такого придбання суми податку були включені до складу податкового кредиту), податкові зобов'язання з ПДВ на підставі п.198.5 ПКУ:

- нараховуються, якщо вартість таких МНМА не включається до вартості іншої готової продукції, операції з постачання якої підлягають оподаткуванню;

- не нараховуються, якщо вартість таких МНМА включається до вартості іншої готової продукції, операції з постачання якої підлягають оподаткуванню.

Підкатегорія 101.04 ЗІР ДФСУ.

Постачаємо послуги, пов'язані з програмною продукцією: що в ПДВ-обліку

Отримання платежу як винагороди за надання права на використання програмної продукції/розповсюдження примірників програмної продукції оподатковується ПДВ наступним чином:

- якщо за ліцензійним договором умови використання програмної продукції (комп'ютерної програми та/або її компонентів) не обмежені функціональним призначенням такої продукції і її відтворення не обмежене кількістю копій, необхідних для такого використання та/або умови передачі права на розповсюдження примірників програмної продукції передбачають надання права на їх відтворення або якщо їх відтворення не обмежено використанням кінцевим споживачем — таких платіж для цілей оподаткування ПДВ визначається як роялті та відповідно така операція не є об'єктом оподаткування ПДВ;

- якщо згідно з ліцензійним договором умови використання програмної продукції (комп'ютерної програми та/або її компонентів) обмежені функціональним призначенням такої програми і її відтворення обмежене кількістю копій, необхідних для такого використання (використання «кінцевим споживачем») та/або умови передачі права на розповсюдження примірників програмної продукції не передбачають надання права на їх відтворення або якщо їх відтворення обмежено використанням кінцевим споживачем — отриманий платіж не буде вважатися роялті, а буде вважатися оплатою вартості поставленої програмної продукції (комп'ютерної програми та/або її компонентів), у тому числі її копій, операція з постачання якої звільняється від оподаткування ПДВ відповідно до п. 261 підрозділу 2 р. XX ПКУ.

У разі якщо внаслідок постачання послуг, пов'язаних із програмною продукцією, відбуваються будь-які зміни у програмній продукції (у т.ч. оновлення, удосконалення, модернізація та виправлення помилок), то такі операції для цілей оподаткування ПДВ розглядаються як операції з постачання окремих компонентів (елементів) програмної продукції та не підлягають оподаткуванню ПДВ відповідно до пп. 196.1.6 ПКУ або п. 261 підрозділу 2 р. XX ПКУ (в залежності від умов постачання програмної продукції, визначених у цивільно-правовому договорі).

Якщо внаслідок постачання послуг, пов'язаних із програмною продукцією, не

відбувається жодних змін у програмній продукції, то операції з постачання таких послуг оподатковуються податком у загальнозстановленому порядку за ставкою 20%.

Операції з постачання послуг інформаційно-консультаційного характеру оподатковуються ПДВ за ставкою 20%, оскільки внаслідок постачання таких послуг не відбувається жодних змін у програмній продукції.

ІПК ДФСУ від 12.02.2018р.

№583/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

Після сплати авансу минуло 1095 днів: зменшуємо податковий кредит

У разі якщо за сплаченими авансами поставка товарів/послуг протягом терміну позовної давності (1095 днів) не відбулася, то факт придбання таких товарів/послуг, як це передбачено у п. 198.3 ПКУ, відсутній, а тому право на податковий кредит щодо таких товарів/послуг у платника податку відсутнє.

Тож, якщо платник ПДВ за сплаченими авансами на підставі отриманої податкової накладної сформував податковий кредит, але товари/послуги протягом терміну позовної давності поставлені не були, то в податковому періоді, в якому відбувається списання безнадійної заборгованості за такими авансами, платнику ПДВ необхідно зменшити суму податкового кредиту. Таке зменшення у вказаному випадку здійснюється на підставі бухгалтерської довідки.

ІПК ДФСУ від 01.02.2018р.

№392/6/99-99-15-03-02-15/ІПК.

ПДФО

Оподаткування подарунків ПДФО

У рамках ІПК податківці повідомили: до оподаткованого фізособи не включається вартість подарунків (наданих йому юрособою), яка в розрахунку на місяць не перевищує 25% однієї мінімальної зарплати, встановленої на 01 січня звітного року.

Якщо вартість подарунків перевищує вказаний розмір, то уся їхня вартість

оподатковується ПДФО як додаткове благо з урахуванням положень п.164.5 ПКУ.

Тим не менш, нещодавно ГУ ДФС у Донецькій області нагадувало: якщо вартість подарунків, яка надається платнику податків, перевищує у 2018 році – 930,75 грн, то сума такого перевищення оподатковується ПДФО за ставкою 18 % та відображається у податковому розрахунку за формою 1ДФ під ознакою доходу «126», як додаткове благо.

Ще раніше ДФС у листі від 24.02.2017р. №2985/5/99-99-13-02-03-16 вказувала аналогічно: якщо ж вартість дарунка перевищує вказаний розмір, то сума такого перевищення обкладається ПДФО як додаткове благо з урахуванням п.164.5 ПКУ, тобто коефіцієнт застосовується винятково до суми перевищення.

*ІПК ДФС від 02.02.2018р.
№439/6/99-99-13-02-03-15/ІПК*

Роботодавець оплачує вартість отриманих працівником медичних послуг: без ПДФО та ЄСВ

Вартість послуг з лікування та медичного обслуговування, що надаються медичним центром, який є закладом охорони здоров'я на підставі укладеного договору про медичне обслуговування (лікування), фізичній особі (працівнику) за рахунок коштів роботодавця, у тому числі витрати роботодавця на придбання ліків та виробів медичного призначення, не включається до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податків, за умови дотримання вимог, визначених пп.165.1.19 ПКУ. Тобто, вказана допомога не оподатковуються ПДФО

ЄСВ не нараховується на витрати на оплату послуг з лікування працівників, які були надані установами охорони здоров'я, оскільки вказані витрати включені до Переліку від 22.12.2010р. №1170.

Формування витрат при визначенні фінансового результату до оподаткування за звітний податковий період здійснюється за правилами бухгалтерії.

*ІПК ДФС від 30.01.2018р.
№355/6/99-99-13-02-03-15/ІПК*

Із відпустки у відрядження: що з витратами на проїзд

Якщо працівник відбув у відрядження не з основного місця роботи, а з місця відпочинку, що підтверджується транспортним квитком, який придбаний роботодавцем за власний рахунок, то вартість цього квитка включається до загального місячного (річного) оподаткованого доходу працівника як додаткове благо та оподатковується ПДФО на загальних підставах.

Саме такий висновок зроблено в ІПК ДФС від 31.01.2018р. №369/6/99-99-13-02-03-15/ІПК.

Податківці пояснюють це тим, що відрядження - це поїздка працівника за розпорядженням керівника підприємства для виконання службового доручення поза місцем роботи. При цьому основне місце роботи - це місце роботи, де працівник працює на підставі укладеного трудового договору, де знаходиться (оформлена) його трудова книжка, до якої вноситься відповідний запис про роботу.

Зазначимо, що в пп.170.9.1 ПКУ, який визначає неоподатковані витрати відрядженого працівника, про такі обмеження не йдеться.

Зазначені в абзаці другому пп.170.9.1 ПКУ витрати не є об'єктом оподаткування лише за наявності підтвердних документів, що засвідчують вартість цих витрат у вигляді транспортних квитків або транспортних рахунків (багажних квитанцій), у тому числі електронних квитків за наявності посадкового талона, якщо його обов'язковість передбачена правилами перевезення на відповідному виді транспорту, та розрахункових документів про їх придбання за всіма видами транспорту, в тому числі чартерних рейсів.

При цьому будь-які витрати на відрядження не включаються до оподаткованого доходу платника податку за наявності документів, що підтверджують зв'язок такого відрядження з господарською діяльністю роботодавця/сторони, що відряджає.

ІПК ДФС від 31.01.2018р.

№369/6/99-99-13-02-03-15/ІПК.

У договорі купівлі-продажу є і оціночна вартість, і договірна ціна: що вказувати у ф. 1ДФ

Якщо у договорі купівлі-продажу нерухомого/рухомого майна (крім легкових автомобілів, мотоциклів, мопедів) між фізичними особами одночасно вказана договірна ціна об'єкта та його оціночна вартість, нотаріус у ф. 1ДФ відображає суму доходу платника податку, отриманого від продажу об'єкта відповідного майна, яка визначається виходячи з ціни, зазначеної в договорі купівлі-продажу, але не нижче оціночної вартості цих об'єктів.

У разі якщо об'єкт рухомого майна (крім легкових автомобілів, мотоциклів, мопедів) продається за посередництвом юридичної особи, цей посередник **у ф. 1ДФ відображає дохід від такого продажу також виходячи з ціни, зазначеної в договорі купівлі-продажу**, але не нижче оціночної вартості.

У разі продажу платником податку легкового автомобіля, мотоцикла, мопеда нотаріусом/юридичною особою - посередником відображається сума доходу платника, зазначена у договорі купівлі-продажу, яка не може бути нижчою або середньоринковою вартості відповідного транспортного засобу або оціночної вартості об'єкта (за вибором платника податку).

Підкатегорія 103.25 ЗІР ДФСУ

Атестація працівників коштом роботодавця: чи бути ПДФО

Вартість атестації працівників, яка проводиться за рахунок юрособи (роботодавця) з метою оцінки професійного рівня працівників кваліфікаційним вимогам і посадовим обов'язкам, включається до їх загального місячного (річного) оподаткованого доходу як додаткове благо та оподатковується ПДФО на загальних підставах.

Податківці пояснюють таку позицію тим, що атестація працівників — це процедура оцінки професійного рівня працівників кваліфікаційним вимогам і

посадовим обов'язкам, проведення оцінки їх професійного рівня (ст.1 Закону України «Про професійний розвиток працівників» від 12.01.2012р. №4312-VI, далі — Закон № 4312).

Фінансування професійного розвитку працівників здійснюється роботодавцем за рахунок власних коштів та інших не заборонених законодавством джерел (ст.15 Закону № 4312).

До загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку включається, зокрема дохід, отриманий таким платником як додаткове благо у вигляді вартості безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг), визначеної за правилами звичайної ціни (пп.«е» пп.164.2.17 ПКУ).

ІПК ДФС від 19.02.2018р.

№674/6/99-99-13-02-03-15/ІПК.

ІНШІ РЗЯСНЕННЯ

Режим роботи каси підприємства не співпадає з режимом роботи підрозділу: як оприбуткувати готівку

Підприємства, що мають відокремлені підрозділи, які проводять касові операції і режим роботи яких не збігається з розпорядком функціонування бухгалтерії підприємства - юридичної особи (у тому числі у вихідні та святкові дні), внутрішнім документом визначають порядок взаємодії відокремлених підрозділів із бухгалтерією підприємства відповідно до вимог законодавства України (п.40 розд. IV Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою Правління НБУ від 29.12.2017 р. № 148, далі – Положення № 148).

Установа/підприємство на підставі Положення № 148 зобов'язане розробити та затвердити внутрішнім документом порядок оприбуткування готівки в касі установи/підприємства, у якому максимально врахувати особливості роботи як установи/підприємства, так і його відокремлених підрозділів (внутрішній трудовий розпорядок, режим роботи, графіки змінності, порядок та особливості здавання

готівкової виручки (готівки) до банку) (п.12 розд. II Положення № 148).

Підкатегорія 109.15 ЗІР ДФСУ

Чи потрібен РРО ФОПу, що надає інформаційні послуги через Інтернет

Контролери надали роз'яснення:

при здійсненні розрахунків за товари (послуги) суб'єкти господарювання зобов'язані відповідно до Закону № 265/95-ВР застосовувати РРО, у тому числі у разі здійснення безготівкових розрахунків із використанням мережі Інтернет. При цьому розрахункові документи при продажу товарів (послуг) через мережу Інтернет видаються у випадку їх безпосереднього надання споживачу.

Водночас, якщо не визначено місце розрахунків, проведених на підставі рахунку у безготівковій формі за допомогою платіжних карт Visa і MasterCard при наданні інформаційно-консультаційних послуг, отриманні комп'ютерних та інших програм за допомогою мережі Інтернет, РРО не використовується.

ІПК ГУ ДФС у Харківській області

від 14.02.2018р. № 19/ІПК/20-40-14-10-16

Суміщення можливе тільки за вакантними посадами

Суміщення професій (посад) допускається за згодою працівника протягом встановленої законодавством тривалості робочого дня (робочої зміни), якщо це економічно вигідно і не призводить до погіршення якості продукції, виконуваних робіт, обслуговування населення.

Отже, суміщення професій (посад) допускається в тих випадках, коли працівник за своєю кваліфікацією може забезпечити якісне виконання як основної, так і суміщеної (додаткової) роботи.

Виконання поряд із своєю основною роботою, обумовленою трудовим договором, додаткової роботи за іншою професією (посадою) визначається як суміщення у разі, якщо посада (робоче місце за відповідною професією) є вакантною.

Заміна працівника, відсутнього у зв'язку з хворобою, відрадженням тощо, коли відповідно до чинного законодавства за ним зберігається робоче місце (посада), без звільнення від своєї основної роботи, визначається як виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника.

Водночас під розширенням зони обслуговування або збільшенням обсягу виконуваних робіт слід розуміти виконання поряд зі своєю основною роботою, обумовленою трудовим договором, додаткового обсягу робіт за однією і тією ж професією або посадою.

Лист Мінсоцполітики

від 12.01.2016р. №10/06/186-16

Як обліковувати ремонт двигуна авто

Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єкта. Витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта в робочому стані (проведення технічного огляду, нагляду, обслуговування, ремонту тощо) та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання, включаються до складу витрат до (п.14 і п.15 П(С)БО 7).

Рішення про характер і ознаки здійснюваних підприємством робіт, тобто, чи спрямовані вони на підвищення техніко-економічних можливостей (модернізація, модифікація, добудова, реконструкція) об'єкта, що приведе у майбутньому до збільшення економічних вигод, чи здійснюються вони для підтримання об'єкта в придатному для використання стані та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання, приймається керівником підприємства з урахуванням результатів аналізу існуючої ситуації та суттєвості таких витрат (п.29 Методрекомедацій №561).

Зокрема, заміна окремих важливих компонентів (частин) основних засобів (двигунів тощо) може бути відображена як

заміна об'єкта основних засобів, якщо термін корисного використання такої частини відрізняється від терміну корисного використання основних засобів, до яких належить цей компонент. У цьому випадку заміна такого компонента відображається капітальними інвестиціями у придбання нового об'єкта основних засобів і списанням заміненого об'єкта.

Витрати на поліпшення основних засобів для відновлення майбутніх економічних вигод, очікуваних від їх використання, визнаються капітальними інвестиціями за умови, що балансова вартість активу не перевищує суми його очікуваного відшкодування.

Мінфін у листі від 22.05.2017 р. № 35210-07/23-1937/1689 підсумовує: якщо керівник підприємства прийняв рішення про те, що ремонтні роботи автомобіля здійснюються для підтримання об'єкта в придатному для використання стані та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання, то вартість такого ремонту, залежно від напряму використання автомобіля на підприємстві, включається до складу відповідних витрат.

*Лист Мінфіну від 22.05.2017р.
№35210-07/23-1937/1689*

Внесок до статутного фонду, що перевищує 50 тис. грн, здійснюємо через банк

Якщо сума фінансової допомоги або внеску поповнення статутного фонду перевищує 50 000 грн, то фізичні особи (наприклад, один із засновників або директор чи головний бухгалтер суб'єкта господарювання) можуть скористатися для розрахунків послугами банків шляхом внесення готівкових коштів та подальшого їх перерахування на рахунки отримувачів (у даному випадку на поточні рахунки суб'єкта господарювання). Такі кошти не повинні відображатися у касовій книзі суб'єкта господарювання, оскільки вони надійшли на поточний рахунок у безготівковому порядку.

Нагадаємо, що фізособи мають право здійснювати розрахунки готівкою протягом

одного дня за одним або кількома платіжними документами з суб'єктами господарювання у розмірі до 50 000 гривень. Платежі понад установлену граничну суму проводяться, зокрема, через банки шляхом переказу коштів з поточного рахунку на поточний рахунок або внесення коштів до банку для подальшого їх переказу на поточні рахунки в банку.

Лист НБУ від 07.02.2018р. №50-0007/7855

СУДОВА ПРАКТИКА

Як після скасування незаконного анулювання ПДВ-реєстрації, повернути залишок коштів на ПДВ-рахунок

Реєстраційною службою Головного управління юстиції у м. Києві до Єдиного державного реєстру було внесено запис про відсутність платника ПДВ (позивача) за місцезнаходженням у зв'язку із чим договір про визнання електронних документів було розірвано та анульовано свідоцтво платника ПДВ позивача.

При цьому на момент анулювання ПДВшної реєстрації на рахунок платника податку в СЕА ПДВ було 17 260 431,17 грн.

Відповідно до п. 2001.8 ПКУ після анулювання реєстрації платника ПДВ залишок коштів на його рахунок у СЕА ПДВ перераховується до бюджету, а такий рахунок закривається. Тож 17 260 431,17 грн платника були перераховані до бюджету.

Однак, платник звернувся до суду і анулювання його реєстрації платником ПДВ було скасовано. Оскільки анулювання ПДВ-реєстрації було неправомірним суд зобов'язав повернути на новостворений рахунок платника ПДВ в СЕА ПДВ 17 260 431,17 грн.

Так ВАСУ дійшов такого висновку:

«...якщо анулювання відбулось без дотримання визначеної законодавством процедури, то наслідки, до яких призвело таке анулювання, також не можуть бути обґрунтованими.

<...>

Таким чином, колегія суддів погоджується із висновками суду апеляційної інстанції щодо необхідності задоволення позовної вимоги, яка стосувалась повернення коштів, що були зараховані до державного бюджету, на рахунок позивача в системі електронного адміністрування податку на додану вартість».

При цьому такі кошти повертатимуться на електронний ПДВ-рахунок платника як помилково та/або надміру зараховані до бюджету відповідно до ст. 43 ПКУ.

Зауважимо: тим, хто буде відновлювати ПДВ-реєстрацію через суд, варто подбати щоб у позові була вимога про повернення відповідних коштів. Інакше — такі кошти зарахують як передоплату з ПДВ.

*Ухвала ВАСУ від 13.12.2017р.
№К/800/4636/17*

Якщо єдинник отримав непідтверджені надходження на підприємницький рахунок, то такі суми необхідно включати в дохід

Нещодавно ВСУ в касаційній інстанції прийняв невтішне для позивача-єдинника на групі 2 рішення – отриману та зараховану на підприємницький рахунок фіндопомогу, визнано доходом. Водночас, було констатовано перевищення дозволеного обсягу доходу фізособи-єдинника та застосовано штрафні санкції.

Так, суми фінансової допомоги, наданої на поворотній основі, не включаються до складу доходу згідно пп.3 п.292.11 ПКУ, але зважаючи на те що такі суми надійшли на поточний рахунок фізособи-підприємця, та не були підтверджені договором, а в платіжці значилось призначення «готівкові надходження обігових коштів», суд був змушений зайняти сторону контролерів.

ВСУ окремо відзначив, що для цілей оподаткування дохід характеризується не лише приростом активів платника, але й джерелом його формування, тобто операціями, наслідком виконання яких стало отримання доходу. Зміст операції є одним з визначальних факторів для обрання ставки податку та визнання режиму оподаткування.

Тобто, підставою для прийняття спірних рішень слугували висновки контролюючого органу про перевищення допустимого обсягу доходу фізособи-єдинника.

*Постанова ВСУ від 06.02.2018р.
№К/9901/1421/17 (у справі №813/238/17)*

Відсутність ТТН не вказує на фіктивність операції

Відсутність ТТН на транспортування продукції не може автоматично свідчити про безтоварність господарської операції, за наявності інших належних доказів. З огляду на те, що певні недоліки у ТТН або відсутність певних ТТН, не може спричиняти для позивача негативних наслідків в аспекті свідчення про безтоварність господарської операції.

Водночас відсутність у покупців можливості придбання товарів, з урахуванням відсутності фактичних господарських ресурсів, які необхідні для провадження відповідної господарської діяльності підприємства, не доводять неможливості реального здійснення задекларованих операцій, з урахуванням того, що використання у виробничій діяльності транспортних засобів та інших фондів на підставі договорів оренди, позички чи використання власного транспорту чинним законодавством не заборонено.

*Постанова ВСУ від 06.02.2018р.
№К/9901/2030/17 (у справі №821/589/17)*

Списуєте грошову кредиторку - коригуйте податковий кредит

У випадку списання безнадійної грошової кредиторської заборгованості податківці наполягають на коригуванні податкового кредиту з ПДВ у покупця — платника ПДВ. Хоча й законних підстав для цього немає.

Спочатку податківці зверталися до п.192.1 ПКУ, в якому серед підстав для коригування сум ПДВ про списання безнадійної кредиторської заборгованості немає жодної згадки.

Потім, на думку податківців, товари, за якими списується заборгованість, почали

вважатися «безоплатно наданими» (пп.14.1.13 ПКУ). Тож податківці забороняють коригувати податкові зобов'язання постачальнику й наполягають на коригуванні податкового кредиту з ПДВ, визнаного покупцем під час постачання товарів/послуг.

Певний час позицію податківців можна було успішно оскаржити в судді.

Тепер судді перейшли на сторону податківців. Наразі списання кредиторської заборгованості вони розглядають як зменшення вартості товарів на 100%. Сума безнадійної кредиторської заборгованості, як зобов'язання, яке не підлягає погашенню, включається до складу доходу за правилами П(С)БО 15 «Дохід», що призводить до зміни суми компенсації вартості за отримані товари/послуги та є підставою для коригування податкового кредиту відповідно до п.192.1 ПКУ.

При цьому посилання на вичерпний перелік підстав коригування податкового кредиту, встановлений п.192.1 ПКУ, є помилковим, з огляду на те, що будь-яка зміна суми компенсації вартості товарів/послуг за певних умов може бути підставою такого коригування. Вислів «включаючи» вказує на орієнтовний, а не виключний перелік підстав такого коригування.

*Постанова ВСУ у складі колегії суддів
Касаційного адміністративного суду від
06.02.2018р. №К/9901/2385/17 №К/9901/6073/18 у
справі №804/7561/15.*

Для Вас ми завжди на зв'язку

+38 (044) 220 02 30
+38 (044) 220 02 31

Україна, м. Київ,
вул. Білоруська, 36 А,
2-й поверх, оф.204

info@keynas.com
www.keynas.com

